

De pensioendatum is dood, leve

Vroeger, en dat is in dit kader vóór 1 april 2012, was de wereld nog eenvoudig en overzichtelijk. Als je op 15 februari 2012 65 jaar oud werd, was jouw pensioendatum 1 februari 2012. Vanaf die datum ontvang je AOW en je aanvullende pensioen en per die datum ging je uit dienst. Op 31 januari overhandigde de directeur je een gouden horloge en wenste hij je toe dat je nog lang mocht genieten van je pensioen.

Per 1 april 2012 is dat voorbij. Vanwege bezuinigingen wordt de AOW sindsdien pas vanaf de 65e verjaardag uitgekeerd. Als je op 28 april 2012 65 jaar bent geworden, ontvang je dus pas vanaf 28 april AOW. Dat levert over de maand april nog drie dagen AOW op. Onder het oude stelsel had je vanaf 1 april 2012 recht op AOW gehad. Vaak levert de nieuwe regel een AOW-gat op, omdat in de arbeidsovereenkomst nog staat vermeld dat ontslag wordt verleend per de eerste van de maand waarin je jarig bent. Dan heb je dus een AOW-gat van 28 dagen. Door het Lenteakkoord gaat de AOW-datum langzaam naar 67 jaar. Voor het zomerreces is dat wettelijk verankerd. Ik was dan ook zeer verbaasd dat de kieswijzer mij vroeg of de pensioenleeftijd 65 jaar moet blijven. Ze hadden immers moeten vragen of de pensioenleeftijd weer naar 65 jaar zou moeten worden verlaagd. In dezelfde wet is voorts opgenomen dat per 1 januari 2014 de pensioenleeftijd 67 jaar moet zijn.

Wat betekent dit nu in de praktijk? Op welke leeftijd kan ik met pensioen als ik op 21 november 2016

Roel Veugelers
Mr. R.J.G. Veugelers is werkzaam als advocaat bij Veugelers Advocatuur

65 jaar word (wat overigens niet het geval is)? Kijk dan in het nieuwe art. 7a van de Algemene Ouderdomswet. Daarin staat dat in 2016 de AOW-leeftijd 65 jaar en vijf maanden is. Dus: op 21 november 2016 word ik 65 jaar, vijf maanden daarbij optellen, dan kom ik op 21 april 2017. Is dat mijn AOW-leeftijd? Nee, want in 2017 is de AOW-leeftijd 65 jaar en zeven maanden. Mijn AOW gaat daarom niet in op 21 april 2017, maar op 21 juni 2017.

Heb ik op 21 juni 2017 naast mijn AOW ook recht op een volledig pensioen? Nee, want vanaf 1 januari 2014 is de pensioenrichtleeftijd 67 jaar. Hierover heeft Ben Schuurman in het vorige nummer een boeiend verhaal geschreven. In mijn geval kan ik pas op 21 november 2018 een volledig pensioen hebben opgebouwd. Als mijn werkgever mij dan op 21 juni 2017 ontslag verleent omdat ik de AOW-leeftijd heb bereikt, ben ik dus nog niet zover.

Het is nog niet duidelijk hoe de pensioenregeling hieraan wordt aangepast. Het is het eenvoudigst om per 1 januari 2014 een knip aan te brengen. Bij een middelloonregeling kan ik tot 1 januari 2014 een opbouw hebben van 2,25%. Het tot 1 januari 2014 opgebouwde pensioen kan dan ingaan op 65 jaar. Vanaf 1 januari 2014 heb ik bij die middelloonregeling een opbouw van 2,15% (zie het nieuwe art. 18a Wet LB). Dat pensioen gaat in op 67 jaar.

De AOW-leeftijd en de pensioenleeftijd gaan opschuiven. Bestaat er dan wel zekerheid over de leeftijd waarop ontslag wordt verleend? Nee, ook daarover bestaat geen duidelijkheid. Zoals Elianne Janssen en Latifa Amidouche in het vorige nummer hebben uiteengezet, heeft het kabinet een wetsvoorstel ingediend waarin is opgenomen dat de ontslagleeftijd gelijk dient te zijn aan de AOW-leeftijd. Ook besteedden beide auteurs aandacht aan de motie van Eerste Kamerlid Noten¹ waarin de regering wordt gevraagd te bevorderen dat de beëindiging van de arbeidsovereenkomst gelijk loopt met de fiscale pensioenrichtleeftijd. Dat zou betekenen dat ik tot 21 november 2018 moet doorwerken, maar dat ik wel al vanaf 21 juni 2017 AOW ontvang. Ten slotte haalden ze Erik Lutjens aan, volgens wie de sociale partners de ontslagleeftijd maar moeten bepalen. Daarnaast heeft de kantonrechter in Haarlem onlangs geoordeeld dat het enkele feit dat iemand de pensioengerechtigde leeftijd van 65 bereikt, er niet automatisch toe leidt dat op die leeftijd de arbeidsovereenkomst van rechtswege eindigt. Volgens

de nieuwe vrije pensioendatum!

Janssen en Amidouche moet er dus meer oog zijn voor de koppeling tussen AOW-, pensioen- en ontslagleeftijd. Ik ben bang dat het niet meer gaat lukken om die drie data op een en dezelfde dag te laten vallen. De vraag is echter of dat nodig is.

Ik denk dat werkgever en werknemer samen maar moeten vaststellen wat de beste ontslagdatum is. Het is volgens mij niet nodig dat de AOW en het pensioen precies ingaan op de dag van pensioenontslag. Dat zou betekenen dat ik ervoor zou kunnen kiezen om zo vroeg mogelijk met pensioen te gaan, bijvoorbeeld op 21 november 2016. Ik heb dan nog geen recht op AOW, maar het pensioen dat ik tot 1 januari 2014 heb opgebouwd, kan wel ingaan. Denkbaar is natuurlijk ook om op de AOW-leeftijd met pensioen te gaan, oftewel op 21 juni 2017. Ik heb dan weliswaar nog geen volledig pensioen opgebouwd, maar wel al recht op AOW. Dat ik iets minder pensioen heb opgebouwd, zij dan maar zo. Als ik het geld hard nodig heb, kan ik er ook voor kiezen om pas met pensioen te gaan tegen de tijd dat ik een volledig pensioen heb opgebouwd, derhalve op 21 november 2018. Dan ontvang ik wel al vanaf 21 juni 2017 AOW.

Op deze manier kan elke werknemer bepalen wat voor hem financieel gezien de meest gewenste pensioendatum is. Ik vind wel dat een uiterste datum moet worden opgenomen. Dat moet naar mijn mening de leeftijd zijn waarop een volledige inkomensvoorziening is opgebouwd. Dat komt neer op de laatste van de pensioenrichtleeftijd en de AOW-leeftijd. In mijn voorbeeld zou dat dus 21 november 2018 zijn (de pensioenrichtleeftijd). Als de AOW-leeftijd pas wordt bereikt na de pensioenrichtleeftijd, moet worden gekozen voor de AOW-leeftijd. Een werknemer heeft dan het recht om ten minste in dienst te blijven tot de laatste van de twee data. En de werkgever heeft het recht om de werknemer ontslag te verlenen per de laatste van de twee data. Voor mij zou dat betekenen dat ik mag doorwerken tot 21 november 2018 en dat mijn werkgever me per die datum uiterlijk met pensioen kan sturen. Met dit systeem kan allerlei discussie over AOW- of pensioengaten worden ondervangen. De werknemer kan immers zelf een beetje langer doorwerken om te voorkomen dat dergelijke gaten ontstaan. Hij kan zelfs van een bonus profiteren, doordat hij bijvoorbeeld naast zijn salaris al AOW ontvangt. ●